

Factsheet De Nationale Voorleesdagen 2020

De Nationale Voorleesdagen – 22 januari t/m 2 februari

Op woensdag 22 januari worden De Nationale Voorleesdagen 2020 ingeluid met Het Nationale Voorleesontbijt. De Nationale Voorleesdagen bestaan sinds 2004 en is een project van Stichting Lezen, georganiseerd door de Stichting CPNB en vindt in 2020 voor de 17de keer plaats. Het Prentenboek van het Jaar 2020 is *Moppereend* (2018, Lemniscaat) is geschreven door Joyce Dunbar, geïllustreerd door Petr Horáček en vertaald door Jesse Goossens. De doelstelling van deze jaarlijkse campagne is het stimuleren van voorlezen van kinderen (0-6 jaar) die zelf nog niet kunnen lezen of net het lezen hebben geleerd. De campagne benadrukt de voordelen van het (voor)lezen, waaronder het positieve effect op woordenschat, spelling en tekstbegrip.

Het Nationale Voorleesontbijt - 22 januari

Jaarlijks wordt een groep bekende Nederlanders en lokale helden (o.a. prinses Laurentien, Diederik Jekel, Janny van der Heijden maar ook politieagenten en burgemeesters) uitgenodigd om Het Prentenboek van het Jaar *Moppereend* voor te lezen tijdens Het Nationale Voorleesontbijt. Naast deze Voorleesontbijten organiseren honderden basisscholen, bibliotheken, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven ook zelf ieder jaar voorleesontbijten met nationale en lokale helden.

Voorlezen maakt groot verschil

Baby's, peuters en kleuters die door hun ouders worden voorgelezen, ontwikkelen een voorsprong in hun taalontwikkeling. Van de kinderen die niet worden voorgelezen heeft 30% voldoende woordenschat voor een goede start op school. Van de peuters en kleuters die wel geregeld zijn voorgelezen heeft bijna 70% voldoende woordenschat. Via het voorlezen ontwikkelen kinderen naast een goede woordenschat ook hun mondelinge taalvaardigheid en maken zij kennis met 'boekentaal', taal die afwijkt van de dagelijkse omgangstaal. Niet alleen draagt het rijke, veelzijdige en complexe taalgebruik in boeken bij aan de effecten van voorlezen op de taalontwikkeling, ook de gesprekken die ouders met hun kinderen voeren tijdens het voorlezen werken stimulerend. Het is belangrijk om kinderen vanaf jongs af aan te laten ervaren hoe leuk voorlezen is. Een positieve attitude tegenover het lezen is belangrijk voor het later zelf willen leren lezen. De Nationale Voorleesdagen stimuleren ouders, pedagogisch medewerkers en leerkrachten om dit te doen. Meer input op www.leesmonitor.nl of de brochure Meer voorlezen beter in taal.

Prentenboek van het Jaar

Moppereend van Petr Horáček is verkozen tot Het Prentenboek van het Jaar 2020. Het prentenboek zal centraal staan tijdens De Nationale Voorleesdagen. Speciaal voor De Nationale Voorleesdagen is Het Prentenboek van het Jaar als mini-editie te koop in de boekwinkel voor € 5,25.

Moppereend

Moppereend gaat in het prentenboek van mopperig naar extreem chagrijnig. De andere dieren, die haar juist proberen op te vrolijken door te vragen of ze met hen wil meedoen, worden uiteindelijk allemaal aangestoken door het gechagrijn van eend. Ondertussen wordt het donderwolkje boven moppereend groter en groter tot het een 'megantische' zwarte wolk is geworden. En wat krijg je dan? De boel barst los: regen, dansende dieren in de plassen en een regenboog. Een mooie conclusie: hoe donker de wolken ook worden, ooit komt er een einde aan.

Petr Horáček

Petr Horáček groeide op in voormalig Tsjecho-Slowakije en woont tegenwoordig in het Verenigd Koninkrijk. Hij is illustrator en prentenboekenmaker. Sinds 2001 schrijft hij ook de teksten bij zijn Prentenboeken. Bij Lemniscaat verschenen al vele boeken van zijn hand, waaronder *Het lied van de blauwe pinguïn*, *Gulzige Geit*, *Kleine Muis en de rode knikker*, *Zo mooi zijn dieren*, *En de maan lachte en Kriebelbeestjes*. In 2007 werd zijn boek *Kleine Muis zoekt een huis* (Gottmer) uitgeroepen tot Prentenboek van het Jaar van De Nationale Voorleesdagen 2008. Dit jaar werd het prentenboek *Moppereend* (Lemniscaat), die hij samen maakte met auteur Joyce Dunbar, uitgeroepen tot Prentenboek van het Jaar 2020.

Prentenboek Top Tien

Naast het Prentenboek van het Jaar hebben Nederlandse jeugdbibliothecarissen voor de Prentenboek Top Tien negen andere prentenboeken gekozen uit het aanbod van 2018. Tijdens De Nationale Voorleesdagen, krijgen deze tien boeken extra aandacht en geven deze boeken ouders en docenten een handvat om uit voor te lezen. De belangrijkste criteria bij het kiezen van de Prentenboek Top Tien en het Prentenboek van het Jaar zijn een goed verhaal en aantrekkelijke illustraties plus voldoende aanknopingspunten voor interactie met peuters en kleuters.

- *Spelen tot het donker wordt* (Querido)
Marit Törnqvist, Hans Hagen en Monique Hagen
- *Moppereend* (Lemniscaat)
Joyce Dunbar en Petr Horáček, vertaald door Jesse Goossens
- *De hapgrage krokodil* (Vries-Brouwers)
Jonnie Wild en Brita Granström en vertaald door Ineke Ris
- *Deze ridder zegt NEE* (Gottmer)
Lucy Rowland en Kate Hindley, vertaald door Bette Westera
- *Een schildpad was zijn schildje kwijt* (Gottmer)
Marjet Huiberts en Carmen Saldaña
- *Van 1 tot 10* (Gottmer)
Mies van Hout
- *Zó moe en toch klaarwakker* (Hoogland & Van Klaveren)

Susanne Strasser, vertaald door Berd Ruttenberg

- *De boer en de dierenarts* (De Eenhoorn)

Pim Lammers en Milja Praagman

- *De grote vijf* (Clavis)

Bella Makatini en Judi Abbot

- *Otto groot, Otto klein* (Lannoo)

Tom Schamp

Voorleestips

Kinderen zijn nooit te jong om te worden voorgelezen. Voorlezen is enorm belangrijk. Het prikkelt de fantasie en vergroot de kennis van taal. Voorlezen is gezellig en versterkt de band tussen (groot)ouders en kind.

- **Een boek kiezen** - Er is zoveel keuze aan boeken dat het niet meevalt een geschikt boek te vinden dat op dat moment past bij de belevingswereld van je kind. Denk eens aan de volgende situaties: misschien is er in het gezin een baby op komst, wordt je kind zindelijk of leert het tanden poetsen. Dagelijkse gebeurtenissen kunnen een aanknopingspunt zijn voor de keuze van een verhaal.
- **Voorleesrituelen** - Kinderen raken vertrouwd met allerlei rituelen. Ze voelen zich prettig als ze kunnen rekenen op het dagelijkse voorleesritueel. Lees voor op een vertrouwd moment of op een knusse plek met een knuffel of kussen erbij, en met zo weinig mogelijk kans op afleiding. Voorleestijd is de tijd waarin je samen kunt kijken, luisteren, praten en lachen.
- **Vorbereiding op het voorlezen** - Lees de titel van het boek voor en praat met je kind over de voorkant. Maak het nieuwsgierig naar het verhaal. Als je de kaft samen bekijkt, kun je samen bedenken waar het boek over zou kunnen gaan.
- **Voorlezen met stemmetjes** - In prentenboeken staan vaak veel korte spreekteksten. Het is niet nodig om je extra in te spannen en met verschillende stemmetjes voor te lezen. Bij peuters is dat nog niet zo aan de orde. Als je langzaam voorleest, goed articuleert en je kind tijdens het voorlezen regelmatig aankijkt, dan treft je vaak veel beter de toon en zal je kind goed begrijpen wie er in het boek iets zegt.
- **Te moeilijk of niet?** - Het kan prettig zijn om van anderen tips voor titels van prentenboeken te krijgen die geschikt zijn voor de leeftijd van je kind. Dan nog kan het zijn dat je aarzelt of het boek niet te moeilijk of te gemakkelijk is. Misschien helpt het om te weten dat een boek eigenlijk *nét* een beetje te moeilijk mag zijn. Als je het meerdere keren voorleest en je praat samen over het verhaal, heb je de meeste kans dat je kind door een boek geboeid wordt.
- **Voorspel samen het verhaal** - Vraag tijdens het voorlezen aan je kind hoe het verhaal verder zou kunnen gaan. Door te vragen wat er allemaal kan gebeuren in het verhaal, denken kinderen goed na. Hierdoor leren ze in hun dagelijks leven ook beter om naar oplossingen te zoeken voor problemen.
- **Moeilijke woorden** - Wanneer er moeilijke woorden in het boek staan, worden deze in de context van het verhaal vaak wel duidelijk. Zo niet, dan kunt je jouw kind helpen om het nieuwe woord te leren door er een plaatje bij aan te wijzen, een voorbeeld te geven of een vervangend woord te gebruiken. Naderhand kun je ook het moeilijke woord er weer bijhalen. Zo onthoudt je kind het woord beter, dit helpt bij de ontwikkeling van het taalgebruik.

- **Laat je kind vertellen** - Geef je kind gelegenheid om iets te zeggen als je het verhaal voorleest. Het gaat erom dat je kind praat, dus alle opmerkingen over het verhaal zijn goed. Je kind heeft een eigen interpretatie over het verhaal en kan ook meepraten vanuit eigen ervaringen. Daar kun je dan weer op ingaan. Zo blijft je kind betrokken bij het verhaal.
- **Hetzelfde boek een paar keer voorlezen** - Het is een feit dat kinderen een verhaal eindeloos vaak willen horen en telkens opnieuw weer prachtig vinden. Bij de eerste keer voorlezen zijn ze geboeid, bij de tweede keer is er het feest der herkenning, bij de volgende keren krijgen ze oog voor detail en ontdekken ze steeds weer iets nieuws in de plaatjes. Hetzelfde boek een paar keer voorlezen hoeft voor jou niet saai te zijn als je elke keer een ander onderwerp verzint om het na het voorlezen over te hebben: het thema, de personages, heeft je kind zelf wel eens zoiets meegemaakt? Maak van voorlezen een dagelijkse gewoonte. Met slechts 15 minuten per dag voorlezen maak je al een hele mooie start.

Noot voor de redactie, niet ter publicatie

Voor meer uitgebreide informatie en beeld is er de speciale perswebsite:

www.nationalevoorleesdagen.nl/pers

Of neem contact op met Stichting CPNB, afdeling persvoorlichting,
Marije van der Lee, 06 306 277 83 / marije@cpnb.nl

Stichting Lezen

Stichting Lezen, het landelijk kenniscentrum voor leesbevordering en literatuureducatie, wil dat alle kinderen en jongeren opgroeien met lezen. Dat ze van lezen gaan houden en uitgroeien tot vaardige lezers, die zich blijven ontwikkelen. Er is veel kennis over voorlezen, lezen en literatuureducatie. Stichting Lezen verspreidt die kennis en bevordert verder onderzoek met volop aandacht voor innovatie, experimenten en digitale ontwikkelingen.

Stichting CPNB

Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek zet de lezer centraal en wil het leven van mensen verrijken door ze meer boeken te laten lezen. Een boek kan zoveel doen: taal en geletterdheid maken het verschil in de ontwikkeling van mensen, boeken zorgen voor verrijking en verdieping, verhalen bieden ontspanning en ontsnapping. En natuurlijk is een boek een mooi cadeau met grote meerwaarde. Om zoveel mogelijk mensen in aanraking te laten komen met het boek initiëren wij diverse lees bevorderende campagnes en activiteiten. Dit doen wij vanuit het collectief van boekhandel, bibliotheek en uitgeverij. Bekende merken van Stichting CPNB zijn De Nationale Voorleesdagen, Boekenweek, Zomerlezen, Boekenweek voor Jongeren, Kinderboekenweek en Nederland Leest.

Boekenboost

De BoekenBoost is een initiatief van Stichting CPNB en Stichting Lezen en wordt mogelijk gemaakt door de deelnemers van de VriendenLoterij. Dit nieuwe initiatief heeft als doel het leesplezier van de schoolgaande jeugd tot achttien jaar een positieve boost te geven door te zorgen voor veel extra boeken in de klas. Kinderen in Nederland lezen steeds minder boeken en hebben minder plezier in lezen. Onderzoek wijst uit dat kinderen die fysieke boeken om zich heen hebben, een grotere kans hebben om te gaan en te blijven lezen. Een goede leesomgeving helpt leesachterstanden te verminderen. Op veel Nederlandse scholen, waar kinderen een groot deel van hun tijd doorbrengen,

Een boek
kan zoveel
doen

Stichting Collectieve
Propaganda van het
Nederlandse Boek

staan vaak onvoldoende recente en inspirerende leesboeken. Door de BoekenBoost kan de boekencollectie op zo'n tweehonderdvijfentwintig zorgvuldig geselecteerde scholen, (leesconsulenten gaan op zoek naar scholen die bijvoorbeeld nog geen schoolbibliotheek hebben), worden aangevuld met recente boeken die uitnodigen tot (meer) lezen.